Recension

Koch, K. 1989. *Die Käfer Mitteleuropas. Ökologie. Band 1.* Goecke & Evers Verlag, Krefeld. ISBN 3-87263-037-7. 440 s. Pris 166 DEM.

Det stora faunaverket "Die Käfer Mitteleuropas" består huvudsakligen av bestämningstabeller till alla mellaneuropeiska skalbaggar. I två separata band av Klaus Koch, av vilka det första nu föreligger, ges komprimerade uppgifter om samtliga arters levnadssätt och -miljö. Band 1 omfattar Adephaga och Polyphaga t o m Staphylinidae och Micropeplidae.

Uppgifterna redovisas hierarktiskt så att uppgifterna för familjen liksom de om släktet inte upprepas för arten. Lägger man då ihop alla dessa uppgifter så säger det rätt mycket om varje art. För varje art ges först nummerkod och utbredning enligt Luchts katalog i samma serie. Nomenklaturen är den aktuellaste enligt de ändringar som presenterats i tilläggsbandet, ibland t o m i rättad form. Sedan följer den biologiska informationen i maximalt fyra delar: (1) biotopbredd (eurytop etc) med fördelning i höjdled (monoroph etc) och säsongsmässigt (homotop etc), särskilda krav eller preferenser (hygrophil, -biont etc), samt mikrohabitat (fungicol etc); (2) "habitat", dvs artens biotopval; (3) "nisch", dvs artens mikrohabitat; samt (4) födoval.

Många ekologer kommer säkert att reagera på användningen av ordet "nisch", som här används mer eller mindre synonymt med mikrohabitat. Moderna ekologer skulle säkert inte ens sanktionera bokens titel, vilken istället enligt dessa borde varit något i stil med bionomi eller naturhistoria.

En viss försiktighet vid tolkningen av de presenterade uppgifterna kan vara befogad. Det är t ex svårt att veta om allmänna formuleringar beror på okunskap eller om arten inte har några särskilda krav. Vidare så är uppgifter av detta slag ofta förbundna med en viss geografisk region och inte giltiga utanför denna. T ex anges för dykaren *Coelambus novemlineatus*: "Stenotop – tyrphophil – sphagnicol. H: Moorgewässer". Åtminstone i norra Sverige finns denna art typiskt på sandbotten i stora näringsfattiga sjöar. Skillnaden i habitatval tyder på att andra faktorer än de som anges är av direkt betydelse. En bindning till *Sphagnum* och mossar i Mellaneuropa kan t ex bero på att dessa miljöer är relativt kalla, och inte alls ha med surhet att göra.

Uppgifterna för en viss art är ofta motstridiga, t ex anges *Peltodytes rotundatus* som "Stenotop" samtidigt som habitatet anges som "stehende Gewässer", vilket ju är ett ganska vitt begrepp. En del direkta felaktigheter har säkert också kommit med, t ex förekomsten av *Agabus wasastjernae* i brackvatten. Närstående arters habitatval anges ofta som identiskt, vilket antyder att angivelserna är relativt grovt formulerade.

Tillkomsten av dessa band återspeglar säkert entomologernas ökade naturvårdsintresse, vilket i sin tur växt fram ur den tilltagande utarmningen av naturen. Banden kommer att få en stor betydelse som informationskälla, framför allt p g a att så många arter behandlas. Det vida omfånget medför med nödvändighet en viss översiktlighet, varför behovet av mer detaljerade redogörelser kvarstår.

Anders Nilsson